

DEVLET KURAN BEY

1. Baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2023

TARİHTE İZ BIRAKANLAR

DEVLET KURAN BEY

Ertuğrul Gazi

ISBN: 978-605-188-679-4

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49238

MATBAA SERTİFİKA NO: 42010

© Bu kitabın tüm yayın hakları Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Yazan: Tuna Duran

Editör: Filiz Çiçek

Resimleyen: Murat Sevinç

Grafik Tasarım: Kübra Yeşilyurt Çakır

Baskı: **ASSUM MATBAACILIK**

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B/Blok 315

Zeytinburnu – İstanbul

Cilt: Assum Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No: 17 K: 4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 - 544 66 68 - 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70

info@beyazbalina.com.tr

DEVLET KURAN BEY

Tuna Duran
Resimleyen: Murat Sevinç

1. BÖLÜM

İlk Kağan

Türklerin en eski Kağan'ı, Oğuz Han'dır. Türk dünyası kurulurken doğup büyüyen Oğuz Han, genç yaşta Kağan olmuştur. Onun hikâyesi günümüze kadar anlatılarak gelmiştir. Oğuz, en çok bilinen Kağan olduğu için onu, "İlk Kağan" olarak anlatanlar vardır.

Oğuz doğduğunda yüzü gök rengindeydi. Ağzı ateş kırmızısıydı. Saçları ve kaşları simsiyahtı. Kısa sürede büyüüp yiğit bir delikanlı oldu. Babası da lider olduğu için herkes onun bir gün Kağan olacağını biliyordu.

Çok güçlüydü Oğuz. Ağır ve büyük kılıçları tek eliyle ve çok rahat kullanabiliyordu. Korkusuzdu. Kimsenin gidemediği yerlere tek başına giderdi. Yaşadıkları bölgede büyük bir orman vardı. Bu ormana kimse giremiyordu çünkü bir canavarın orada yaşadığını biliyorlardı. Herkes bu canavardan çok korkuyordu. Anlatılanlara göre canavar çok büyük ve çok güçlüydü. Oğuz o yıllarda çok

genç olmasına rağmen korkmuyor, canavarı yenebileceğine inanıyordu.

Gözünü kırpmadan ormana giren Oğuz, aramasına rağmen canavarı bulamadı. Bir ağacın altında oturup beklemeye başladı. Bir süre sonra canavar görüldü ve Oğuz, onu hemen yakaladı. Canavar artık yoktu. Oğuz ormandan sağ salim ve canavarı alt ederek çıktığında herkes çok şaşırdı. İnsanlara ve hayvanlara saldıran, onlara zarar veren bu canavarın yakalanması herkesi çok mutlu etti. Artık ormana girebileceklerdi, oradaki nehri kullanabileceklerdi. Oğuz çok büyük bir iş başarmış; ülkesini bir canavardan kurtarmıştı.

Günler geçtikçe Oğuz, ne kadar yiğit olduğunu gösteriyordu. Ülkesi için çalışıyor, onlara yardım ediyordu. Evlendi, oğulları oldu. İlk üç oğluna Gün, Ay ve Yıldız, sonraki üç oğluna Gök, Dağ ve Deniz adlarını verdi.

Oğulları doğduktan sonra Oğuz, büyük bir şölen düzenleyip her yana haber saldı. Ülkesinde yaşayan herkes bu şölene davetliydi. Yiyecekler ve içeceklerle dolu kırk masa vardı. Şölenin sonunda Oğuz, halka seslendi:

“Ey benim beylerim, ey ülkemin halkı! Sizlerin başınıza, ben oldum artık kağan. Elimizden düşmesin, ne yayımız ne kalkan. Yurdum ırmaklarla denizlerle dolsun. Gökteki de güneş de yurdun bayrağı olsun. Dünya devletim olsun, halkımız da çok olsun.”

Oğuz Han artık Kağan olmuştu. Türklerin Kağanı olarak halkını yönetecekti. Her yana haber gönderip bunu duyurdu. Haberciler Oğuz Han'ın mesajını şöyle iletiyorlardı:

“Mademki benim Türklerin büyük Kağanı, o hâlde ben bir dünya Kağanı sayılırım. Bana bağlıdır artık dünyanın her dört yanı.”

Oğuz Han, Türklerin Kağanı olduğunu herkese bildirince birçok bey, onun kağanlığını kabul etti. Türk topraklarının sağında yerleşik olan Altın Kağan ona hediyeler gönderdi. Böylece Oğuz Han, onunla dost oldu. Ancak topraklarının solundaki Urum Kağan onu dinlemedi. Urum'un çok büyük orduları vardı. Oğuz'un ülkesine de komşuydu. Urum'un onu Kağan olarak kabul etmediğini duyan Oğuz Han ordusunu toplayıp yola çıktı. Kırk gün boyunca dağları aşip bir yerde konakladı. Oğuz çadırında uyurken birden içeri, masmavi tüyleri olan bir kurt girdi. Kurt, dağları da yolları da çok iyi biliyordu. Oğuz ertesi gün ordusunu hazırlayıp yola çıktı. Kurt, ordunun önünde ilerliyor, onlara yolu gösteriyordu.

Urum Kağan'ın kardeşinin, bey olan bir oğlu vardı. Bu bey, savaştan sonra Oğuz'a haber gönderip onu Kağan olarak tanıdı. Oğuz kendisine hediyeler gönderen bu beyi kutladı. Ona şehrinde kalabileceğini söyledi.

Ayrıca Őhrini iyi koruduğu için de ona “Saklab” adını verdi.

Oğuz Han, ordusu ile yola devam edip İdil Nehri’ne kadar ilerledi. Nehrin kenarına gelince buraya bir kr yapılmaması gerektiğini gördü. Ordunun içinden akıllı bir yiğit çıkıp kry kısı sürede bitirdi. Bunun zerine Oğuz Han, ona “Kıpçak” adını verdi. Kıpçak’ın orada kalıp sancak beyi olmasını istedi.

Oğuz, İdil Nehri’ni geçtiğinde mavi kurt yeniden göründü. Tüm ordu, günlerce kurdun peşinden yürüdü. Karla kaplı dağlara geldiklerinde Oğuz atından indi. Atı birden, binicisi olmadan dağlara doğru koşarak uzaklaştı. Oğuz bu atı çok severdi. Ancak karla, buzla kaplı bu dağda atlar fazla yaşıyamazdı, onun gidişine üzüldü. Dağa çıkmak için bir yol da yoktu. Bunun zerine ordu-
dan bir yiğit çıkıp dağa doğru ilerledi. Dokuz gün sonra Oğuz’un atıyla birlikte geri döndü. Yiğidin her yanı karla kaplanmış, kıyafetleri buz tutmuştı. Oğuz onu ve atını görünce çok mutlu oldu. Ona “Karluk” adını verip bey yaptı. Artık Karluk burada yaşıyacaktı.

Oğuz yola devam ederken bir ev gördü. Evin pencereleri gmştn, duvarları altındandı. atısı demir olan evin kapısı kapalıydı. Kapının kilidi yoktu. Oğuz, ordusundan bir askeri, evin kapısını açmak için

görevlendirdi: “Sen burada kalacaksın ve kapıyı açacaksın. Adın da ‘Kalaç’ olacak. Bu yurt artık senin.”

Oğuz yürüyüşüne devam ederek ilerledi. Mavi kurt bir gün gözden kaybolunca olduğu yerde durup bekledi. Oğuz, “Çürçed” adında bir yerde durmuştu. Buranın hanına haber gönderip Kağan olduğunu bildirdi. Çürçed Han’ı, Oğuz’un kağanlığını kabul etmeyince ordu harekete geçip savaştı. Savaşın sonunda Çürçed Han yenildi. Oğuz bu savaşın sonunda çok miktarda ganimet elde etti. Altınlar, gümüşler o kadar çoktu ki taşımakta zorlanıyorlardı. Oğuz, bu kadar ganimeti nasıl taşıyacaklarını düşünürken ordudaki akıllı bir bey, bir kağrı yaptı. Kağrının içine altınları, gümüşleri doldurdu. Böylece ganimeti kolayca taşıyabileceklerdi. Oğuz, kağrıyı yapan beye “Kağrı” adını verdi ve bu yurdu ona bıraktı.

Daha sonra Oğuz güneye gitti. Oradaki toprakları kendi ülkesine kattı. Artık toprakları tüm dünyaya yayılıyordu ancak Oğuz iyice yaşlanmıştı. Aradan geçen yıllar boyunca çok savaşmış, yorulmuştu.

Oğuz’un, “Ulu Türk” adında bir veziri vardı. Bu vezir bir gün rüyasında, altın bir yayın doğudan batıya kadar uzandığını gördü. Rüyasında üç gümüş ok da görmüştü. Bu oklar kuzeye doğru gidiyordu. Ulu Türk, rüyasını